

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-11-28 Nr. 429-286
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) prašymą išnagrinėti tarp jo ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2025 m. gegužės 6 d. pareiškėjas ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį (toliau – Sutartis), kurios pagrindu pareiškėjui buvo atidaryta mokėjimo sąskaita (toliau – Sąskaita) ir teikiamos kitos mokėjimo paslaugos.

2025 m. gegužės 27 d. pareiškėjas iš Sąskaitos į fizinio asmens (toliau – Gavėjas) mokėjimo sąskaitą kitoje finansų įstaigoje atliko 3 241 Eur mokėjimą (toliau – Ginčijamas mokėjimas).

2025 m. gegužės 28 d. pareiškėjas pranešė bankui, kad tapo investicinio sukčiavimo auka.

Reaguodamas į pareiškėjo pateiktą informaciją, bankas kreipėsi į Gavėjo finansų įstaigą dėl galimybės grąžinti pareiškėjui Ginčijamo mokėjimo sumą, tačiau nei atsakymo, nei Ginčijamo mokėjimo sumos iš šios finansų įstaigos negavo.

Bankui informavus pareiškėją, kad atgauti Ginčijamo mokėjimo sumos nepavyko, pareiškėjas pareikalavo grąžinti (atlyginti) šią sumą banko lėšomis, tačiau bankas šio reikalavimo netenkino.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką. Pareiškėjas nurodė, kad buvo apgautas investavimo platformos, veikiančios per interneto svetainę <https://traderx-web.com>, (toliau – Platforma). Pareiškėjas teigė, kad bankas nesiėmė reikiamų priemonių, kad apsaugotų pareiškėją nuo Platformos sukčiavimo, todėl turi grąžinti (atlyginti) jam Ginčijamo mokėjimo sumą.

Atsiliepime bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas teigė iš anksto įspėjęs pareiškėją apie galimas sukčiavimo rizikas ir tinkamai įvykdęs paties pareiškėjo inicijuotą ir autorizuotą Ginčijamą mokėjimą, todėl neturintis pareigos grąžinti pareiškėjai jo sumos. Bankas taip pat nurodė dėjęs pastangas padėti pareiškėjui atgauti Ginčijamo mokėjimų sumą, tačiau to padaryti nepavyko.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Šalių ginčas kilo dėl banko atsisakymo grąžinti (atlyginti) pareiškėjui Ginčijamo mokėjimo sumą (3 241 Eur) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Remiantis bylos duomenimis, tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad, Ginčijamą mokėjimą Sąskaitoje inicijavo ir sutikimą vykdyti šį mokėjimą davė pats pareiškėjas¹, todėl Ginčijamo mokėjimo autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant Ginčijamą mokėjimą autorizuotu.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir pasisakyti dėl pareiškėjo reikalavimo bankui pagrįstumo, būtina nustatyti, ar bankas turėjo (turi) pareigą grąžinti (atlyginti) pareiškėjui Ginčijamo mokėjimo sumą.

Vien aplinkybė, kad pareiškėjas dėl nuo jo paties priklausiusių aplinkybių pasiklioję iš trečiųjų asmenų gauta informacija ir, atlikęs Ginčijamą mokėjimą, vėliau suprato buvęs šių asmenų sukklaidintas ir (arba) apgautas, savaime nereiškia, kad bankas privalo grąžinti (atlyginti) pareiškėjui šio mokėjimo sumą.

Vertinant, ar bankui, kaip pareiškėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kilo pareiga grąžinti (atlyginti) pareiškėjui Ginčijamo mokėjimo sumą, svarbu pažymėti, kad, vadovaujantis Mokėjimų įstatymu, Ginčijamo mokėjimo atveju bankas, kaip pareiškėjo (mokėtojo) mokėjimo paslaugų teikėjas, neturi imperatyvios pareigos grąžinti pareiškėjui šio mokėjimo sumos, nebent būtų nustatyta, kad bankas dėl nuo jo priklausiusių aplinkybių nepagrįstai ir (arba) netinkamai įvykdė šį mokėjimą ar jo neįvykdė.

Pagal Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalį, kai įvykdytos visos mokėtojo ir mokėjimo paslaugų teikėjo mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėtojo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas (nagrinėjamu atveju bankas) negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai.

Nagrinėjamu atveju mokėjimo nurodymą vykdyti Ginčijamą mokėjimą bankui pateikė pats pareiškėjas. Šiuo nurodymu pareiškėjas pavedė bankui nurašyti iš Sąskaitos Ginčijamo mokėjimo sumą ir pervesti ją į pareiškėjo nurodytą Gavėjo mokėjimo sąskaitą.

Remiantis bylos duomenimis, mokėjimo nurodymas, jo pateikimas bei pareiškėjo sutikimo vykdyti jame nurodytą Ginčijamą mokėjimą davimo forma ir tvarka atitiko Sutarties sąlygas. Imperatyvaus draudimo pareiškėjui atlikti iš Sąskaitos mokėjimo operacijas kitiems asmenims, įskaitant ir Gavėją, nei teisės aktai, nei Sutartis nenustatė ir nenustato.

Objektyvių duomenų, kurie leistų teigti, kad bankas, gavęs mokėjimo nurodymą, turėjo (galėjo) žinoti ir (arba) suprasti, jog pareiškėjas tuo metu bendravo su sukčiais, byloje nenustatyta. Remiantis bylos duomenimis, apie tai, kad Ginčijamas mokėjimas yra kažkaip susijęs su pareiškėjo ir Platformos santykiais ir (arba) kad pareiškėjas nukentėjo nuo šios Platformos, bankui tapo žinoma jau po Ginčijamo mokėjimo įvykdymo, t. y. tik pareiškėjui apie tai jam pranešus.

Iš bylos duomenų matyti, kad Ginčijamo mokėjimo atlikimo metu bankas, nors tuo metu ir nežinojo apie pirmiau nurodytas aplinkybes, dėjo aktyvias pastangas įspėti pareiškėją apie galimas sukčiavimo rizikas, paskatinti jį įvertinti šias rizikas ir susilaikyti nuo Ginčijamo mokėjimo atlikimo, jei jis nėra tikras, kam ir (arba) koku tikslu šį mokėjimą atlieka. Vis dėlto, pareiškėjas šio įspėjimo nepaisė ir atliko Ginčijamą mokėjimą.

Nors bankui, kaip mokėjimo paslaugas teikiančiam rinkos profesionalui, taikomi aukštesni profesionalumo, atidumo ir rūpestingumo standartai, Lietuvos banko nuomone, tokių standartų taikymas savaime nereiškia, kad bankas, gaudamas su klientu iš anksto sutartas sąlygas atitinkantį mokėjimo nurodymą, imperatyviai privalo kaskart, t. y. prieš kiekvienos mokėjimo operacijos įvykdymą, papildomai klausti kliento, kam ir koku tikslu jis atlieka konkrečią operaciją, išsiaiškinti, su kokiais asmenimis klientas bendravo ar bendrauja, atlikdamas konkrečią mokėjimo operaciją, įspėti klientą apie visus galimus sukčiavimo būdus ir schemas bei kitokias rizikas ir (arba) kitaip, nesant tam objektyvaus, pakankamo ir teisėto pagrindo, riboti kliento teisę atlikti norimą mokėjimo operaciją iki tol, kol bankas išsiaiškina pirmiau nurodytas aplinkybes ir įsitikins, kad klientas supranta egzistuojančias rizikas, žino asmenis, kuriems atlieka mokėjimo operacijas, suvokia galimas atliekamų mokėjimo operacijų bei savo realiuoju laiku atliekamų ar paskesnių veiksmų pasekmes. Lietuvos banko nuomone, vartotojai, įskaitant pareiškėją, besinaudodami mokėjimo paslaugomis, taip pat turi elgtis rūpestingai, atsargiai ir kritiškai vertinti neįprastais būdais ir (arba) kanalais iš trečiųjų asmenų gautus reikalavimus, pasiūlymus bei kitą informaciją,

¹ Pareiškėjas aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, kad Ginčijamą mokėjimą atliko pats. Banko pateikti duomenys liudija tą patį. Aplinkybė, kad pareiškėjas atliko šį mokėjimą su tikslu investuoti ir šių investicijų gauti pelno, tačiau po Ginčijamo mokėjimo įvykdymo suprato buvęs apgautas ir (arba) susidūrė su kitomis nepageidaujamomis pasekmėmis, nekeičia byloje nustatyto fakto, kad Ginčijamo mokėjimo atlikimo metu pareiškėjas suvokė atliekantis konkrečią mokėjimo operaciją, t. y. Ginčijamą mokėjimą, kryptingai siekė šio mokėjimo įvykdymo ir tuo tikslu sąmoningai atliko veiksmus, kurie Mokėjimų įstatymo kontekste ir šalių sutartiniuose santykiuose reiškė Ginčijamo mokėjimo autorizavimą.

ypač tais atvejais, kai jų prašoma atlikti kokias nors mokėjimo operacijas.

Remiantis bylos duomenimis, pagrindo teigti, kad bankas neįvykdė Ginčijamo mokėjimo ir (arba) jį įvykdė netinkamai, nenustatyta. Kreipdamasis į Lietuvos banką dėl šalių ginčo nagrinėjimo, pareiškėjas tokio pobūdžio pretenzijų bankui taip pat nereiškė.

Dėl Ginčijamo mokėjimo pareiškėjas kreipėsi į banką kitą dieną po jo faktinio įvykdymo, t. y. praleidęs Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą², per kurį pareiškėjas, kaip mokėtojas, turėjo teisę atšaukti mokėjimo nurodymą vykdyti šį mokėjimą. Duomenų, kurie leistų teigti, jog pareiškėjo kreipimosi į jį metu bankas turėjo pareigą ir (arba) galimybę savarankiškai atšaukti Ginčijamą mokėjimą, byloje nenustatyta.

Banko pateikti duomenys rodo, kad bankas bandė padėti pareiškėjui atgauti Ginčijamo mokėjimo sumą ir šiuo tikslu kreipėsi į Gavėjo finansų įstaigą dėl šios sumos grąžinimo. Vis dėlto, dėl nuo banko nepriklausiusių aplinkybių Ginčijamo mokėjimo sumos tokiu būdu atgauti nepavyko.

Nenustačius objektyvių aplinkybių, dėl kurių bankas turėtų grąžinti (atlyginti) pareiškėjui Ginčijamo mokėjimo sumą, pagrindo laikyti pareiškėjo reikalavimą bankui pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (arba) teiginį³.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

² Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo nurodymo negalima atšaukti po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.